

Boletín[★]

de la Federación Española de Esperanto

"BOLETIN" BULTENO DE HISPANA ESPERANTO - FEDERACIO

Centra Oficejo: c/Rodriguez de San Pedro, 13.-3ª.-P-7. 28015 MADRID.-

Prezidanto:

Antonio Alonso Núñez

Apartado 714

E-15780-SANTIAGO DE COMPOSTELA.

Sekretario:

Manuel López Hernández

Apartado 369

E-41080-SEVILLA (Hispanio)

Vicprezidanto:

Alberto Franco Ramirez

Vicsekretario:

Luis Gil Pérez

Estrarano pri Kontado.

Kasisto:

José Mª Bernabeu Franco

Gral.Primo Rivera, 6

03360-Callosa de Segura

(Alicante) Hispanio.

Pagojn sendu al tiu nomo en

Banco Español de Crédito

Konto nº 138. 150507.9.

03360-Callosa de Segura.

Libro-Servo de HEF:

Luis Hernández García

Apartado 119

47080-VALLADOLID.(Hispanio)

"Fundacio Esperanto de HEF"

Sekretariino: Inés Gastón

Pª de la Constitución, 35.4ª

50001-ZARAGOZA (Hispanio)

Junulara Sekcio (HEJS)

Prezidanto: Iñaki GAUNA

Domingo Beltran, 42.-4ª.D.

01012-GASTEIZ-VITORIA

Cef-Redaktoro:

Antonio Marco Botella

Av.Compromiso de Caspe, 27/29.9ª.C.

E-50002 ZARAGOZA (Hispanio)

Redaktoroj kaj kunlaborantoj:

Salvador Gumá Clavell

Miguel Fernández Martín

Vicente Hernández Llusera

Andrés Martín González

Luis Serrano Pérez

Miguel Gutierrez Aduriz

Enhavo:

Nia Orjubilea kongreso . . . 3/4.pg

Kaj la kongreso okazis . . . 5,"

Unua kongrestago 6,"

Dua kongrestago 7/8,"

Tria kongrestago 9/10,"

Kvara kongrestago.....11 al 14,"

Kvina kongrestago.....15 al 19,"

Sesa kaj lasta kongrestago... 20,"

Profitu por Esperanto! . . . 21,"

Viglas la Movado 22/23,"

Gazalo pri la obskura morto 24,"

Samuel ibn Nagrella, poeto, 25,"

Kovrilo: La prezidantaro en la oma-
go al la forpasintoj, pg.16/17.

NOTO.- Pri la enhavo de la artikoloj respondecas la aŭtoroj mem.

Nia orjubilea kongreso

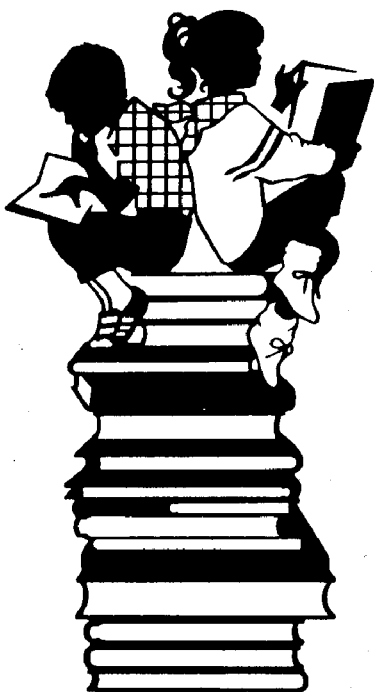
Se oni devus difini per nur kelkaj vortoj la signifon de nia Ora Jubilea Kongreso en Sant Cugat, oni povus diri, ke ĝi estis la kongreso de la rekomenco, kio absolute ne signifas perdi la perspektivon de nia pasinteco, forgesi niajn spertojn aŭ malestimi la laboron faritan de niaj antaŭuloj laŭdaŭre de nia ekzisto. Ĉiu horo havas sian signifon. Ĉiu situacio postulas sian decidon.

Inteligenta pragmata politikisto, eble unu el la plej elstaraj en la mondo dum la unua duono de tiu ĉi jarcento, trafe asertis en certa kriza okazo, ke "kiam la konfuzeco ne lasas nin percepti la realon, la vojo trairota ne aperas klare antaŭ ni, aŭ ke la ŝanĝiĝoj en nia ĉirkaŭo stompas la profilojn de nia idealo, estas konsilinde nepre rekomenci, reveni al la principoj, reserĉi en la esenco de nia idearo la forton necesan por ekpaŝi denove al nia estonteco"...

Mi plene konsentas pri tio, kaj opinias oportuna la reagon de la hispanaj esperantistoj en Sant Cugat, kiuj per sia sinteno montris, ke ili decidis komenci novan etapon.

Efektive, la esperantistoj de la hispanaj landoj, ne povas, nek rajtas ignori la ŝanĝiĝojn en nia socio de kiam oni fondis HEF en 1947a. Tiuj konstantaj ŝanĝiĝoj, tiu nebremsebla socia evoluo ampleksanta de la socia kaj

politika libereco ĝis la tuta agnosko de la homaj rajtoj, plene modifis la vivadmanieron de la hispanoj, malfreŝigis la Statuton de HEF, niajn instrusistemojn, nian kutiman propagandon kaj resume nian esperantistan pozicion antaŭ la socio. Ne estas simpla hazardo, ke kelkaj gravaj esperantistaj Grupoj ĉe ni ŝajnis lastatempe paralizitaj, iel nekapablaj reakiri la impulson necesan por antaŭeniri. Estas evidente, ke ni bezonis kaj bezonas modernigi nin,

alpasi la ritmon de la Federacio al tiu de la aktualeco, elpensi validajn instrumentojn por sukcesigi nian mesaĝon, ne nur lingvan sed ankaŭ humanan...

Sajnas kohere kaj logike, ke antaŭ tiu panoramo kaj kun nova estraro, la hispanaj esperantistoj komencis en la kongreso de Sant Cugat la gravan taskon renovigi nian strukturon, revizii la Statuton, studi novajn sistemojn por efikigi niajn Grupojn kaj stabiligi ilin ekonomie por la propra malvolviĝo, kaj resume, aktualigi nin kontraŭ la defioj de la nuna tempo. La tasko ne estas ja unutaga, sed bona decido estas, ke oni jam komencis ĝin.

Al tiuj internaj ŝanĝiĝoj de la hispana socio dum preskaŭ duona jarcento, aldoniĝas nun alia sufiĉe grava: subite disfalis la Berlina murego simbolanta la dividon de la mondo en du partojn. Falis ferkurtenoj kaj reĝimoj. Teruraj nukleaj armiloj kaj aliaj ne malpli danĝeraj restis, feliĉe, sencelaj. Simpliĝis multenombraj problemoj pri interrilatado de homoj kaj popoloj. Liliputiĝis ankoraŭ pli la distancoj kaj neniam kiel nun estis pli konstateble, ke kio okazas al niaj najbaroj koncernas ankaŭ nin. La romantikaj amikecaj rilatoj inter esperantistoj ne plu sufiĉas: urĝe oni bezonas starigi komunan politikon inter landaj esperantistaj asocioj de la Eŭropa Merkato, de la tuta Eŭropo, de ĉiu kontinento. Oni bezonas pli pragmatan "agreseman" politikon de UEA, SAT kaj ceteraj universalaj asocioj, ne kiel pasivaj sekvantaroj, sed kiel efektiva premforto...

Nia Ora Jubilea Kongreso estis ja la rekomenco por alĝustigi nian celon al la horloĝo de la nuna tempo. Ankaŭ nun estas la ĝusta horo elpensi efikan komunan programon kaj agadon kun aliaj landoj, paralelan je tiuj kiujn ni rekomencis. Iam, ni esperu ke post ne longe, ambaŭ politikoj kunfandiĝos en unu solan, ĉar estos jam veninta la tago kiam "la homoj faros en konsento unu grandan rondon familian".

La Redakcio.

...kaj la kongreso okazis

La 50a Hispana Esperanta Kongreso jam apartenas al la historio. Ĝi okazis en Sant Cugat del Vallés, urbo tute proksima al Barcelono, kie antaŭ 70 jaroj fariĝis realo tiu unua memorinda kongreso de la hispanaj esperantistoj, tiel multe revata de niaj pioniroj!. La mondo tute ŝanĝiĝis post tiuj malproksimaj tagoj, sed kio reale restis neŝanĝita, tio estis la bezono de ĉiu homo kaj popolo je internacia lingvo, kiu faciligu la homajn rilatojn inter ili, kaj paralele disvastigu la interkompreniĝon kaj pacisman idealon. Kaj ĝis ni atingos la celon ni plu laboros, kaj kongresos, kaj strebos...

Unua kongrestago

Oni devas publike gratuli la O.K.K.-on kiu senlace laboris kaj ebligis la pozitivan finan rezulton. La taŭgeco de la ejo faciligis la kunvivadon de la rondo dum la tagoj kiam okazis la evento: de la 11a ĝis la 16a de Julio 1990*.

Antaŭ ol tuŝi la ĉiutagan malvolviĝon de la ĉi-jara bunta programo, konvenas reliefigi la intereson, kiun en Katalunio provokis nia kongreso inter la amas-komunikiloj. Jam frue okazis intervjuo far TVE, 2 al la HEF-estraro, al pluraj LKK-anoj kaj al niaj artistoj, kiu pruviĝis, laŭ multaj opinioj, la plej bona ĝis nun farita rilate Esperanton. Ankaŭ pluraj katalunaj ĵurnaloj informis abunde kaj detale pri nia kongreso.

La unua kongrestago estis tre densa kaj peza por la OKK kaj HEF-estraro, pro la abundo da preparlaboroj. Inverse, por la ĵus alvenintaj kongresanoj estis la belaj horoj de la renkontiĝo, de amikoj, de samideanoj, de simplaj konatoj: la resaluto post almenaŭ unu jaro. Fakte unu el la momentoj plej arde dezirataj kaj kutime plaĉe travivataj de la kongresanoj.

Unu el la problemoj pli frue studataj de la HEF-estraro temis pri la junularo: Nia Federacio konscias, ke nia plej granda kapitalo troviĝas en niaj junaj fortoj, (kelkaj el ili jam apartenas al la HEF-estraro), kaj tial ĝi volas nenion trudi al ili, ĉar certe ili ja rajtas organiziĝi laŭ sia bontrovo. Nur pri unu punkto la HEF-estraro estas konvinkita kaj pri tio petas de sia junularo respondon, aŭ sugeston, aŭ

konsilon: ne nur HEF sed ankaŭ la institucioj de la "ekstera" mondo devas mem konstati ke ekzistas junaj fortoj inter la uzantoj de Esperanto. Nu, kiu estu la maniero, vojo, rimedo por tion atingi? Tiu devas esti decido de la junuloj mem; dume pro manko da kvorumo oni ne povis voĉdoni

kaj oni venis al jena oficiala konsento, inter HEF, la ĝisnuna HEJS-prezidanto Jordi Ferré kaj Iñaki Gauna, prezidanto de Euska Esperanto Asocio: Ferré ĉesas en la prezida posteno; Iñaki fariĝas la nova prezidanto, kun plena agorajto por reorganizi niajn junajn fortojn laŭ ilia propra decido. En la venonta kongreso li informos pri demarŝoj faritaj. Intertempe, li povas plenrajte munti estraron por la junulaj aferoj.

Dua kongrestago. La inauguro

La nova taktiko aŭspiciata de la Prezidanto Alonso antaŭ la Administracio, kaj la partopreno de TV-1 kaj ĵurnalistoj en la inaŭguro de la kongreso rezultigis certan novigan etoson iel ŝangantan la iaman rutinan programeron per mesaĝo pli utila kaj kohera kun niaj celoj, ĉar oni

bone konjektis, ke la Prezidanto volas kapti la okazon por publike klami sian taktikon.

Prezidis S-ro Alonso, la urbestro de Sant Cugat S-ro Aymerich, la Prezidentino de OKK kaj junaj estraranoj, per kiuj oni intencis spegu-li certan bildon pri rejuniĝo.

La Prezidanto, unue, salutis la ĉeestantaron en la kataluna, kastilia kaj esperanta lingvoj. Tuj, kun firma voĉo kaj elokvente diris:

"Ĉi-jare ni atingas nian 50an, sekve jubilean kongreson. Neniu pli taŭga loko por tia jubileo ol la kataluna lando, iama pioniro kaj ĉiam avangardo de nia kultura kaj socie grava movado. Tial, estas por mi persone kaj por la tuta

Hispana Esperanto-Federacio agrabla devo esprimi nian dankon kaj admiron al tiu pionira kaj avangarda rolo, kiu cetere ja estas plia trajto de la tre altnivela socia kaj kultura etoso reganta en la kataluna popolo".

"Tial, en la kadro de nia jubilea kongreso ni omaĝos la memoron de ĉiuj antaŭaj katalunaj esperantistoj, kaj en seninterrompa fadeno ni festos ĉe la plej bela kaj moderna monumento al Zamenhof, troviĝanta en la kataluna urbo Sabadell, ĝuste en tiu sama strato, kiu unua en la mondo jam en la jaro 1912a estis dediĉita al la elpensinto de Esperanto".

(Jam nur en Esperanto): "Ni kun ĝojo konstatas, ke niaj vicoj riĉiĝas per novaj fortoj, por nia Movado plej gravaj. Ni devas kutimiĝi al la fakto, ke ju pli multnombraj ni fariĝos, des pli variaj estos la projektoj kaj celoj de la diversaj uzantoj kaj asocioj de Esperanto: jen iuj sin tenadas nur al la baza celo (kiel eble plej amplekse disvastigi kaj uzadi Esperanton), jen aliaj defendas ankaŭ pli specifajn celojn (politikajn, junularajn, religiajn, literaturaajn, sportajn, instruajn, ktp.)"

"Kutimiĝinte al tia bunta kaj riĉiga varieco, ni konscias, ke kunlaborado inter ĉiuj tiaj tendencoj ja estos necesa kaj profitodona; kaj ke kunlaborado povas baziĝi nur sur reciproka respekto unuflanke, kaj per atentado al nia baza celo antaŭe citita, kio estas la sola komuna ligilo inter ni -kio, krome, estas la sola fundamenta ekzistokialo de niaj asocioj-. Tia kunlaborado postulos ioman reciprokan cedon, sed ĉar mi estas konvinkita ke tia ioma cedo povas okazi sen malprofito al ĉies unuopa baza sinteno, mi certas ke ni finfine povos efike kunlabori en unueco. Kaj al unueco inter ĉiuj hispanaj esperantistaj fortoj mi alvokas en tiu ĉi inaŭguro".

"Ni ĵus parolis pri afero kiu rilatas al la internaj vivo kaj funkciado de la hispana E-movado. Mi min turnas nun al la tuta socio kaj ĝiaj institucioj -tie ĉi reprezentataj de la Urbestro moŝto de Sant Cugat del Vallés kaj ankaŭ de ĉiuj membroj de la Honora Komitato de nia Kongreso, kies nomoj aperas en la Kongreslibro. Kaj mi petas la reprezentantojn de la sociaj komunikiloj, ke pri ĉi tiu punkto ili speciale informu la socion: "Estus longa eĉ nura skizo pri ĉiuj agadoj nuntempe ekzistantaj pri E.kaj

per E. Mi tial turnas vian atenton nur al jena punkto: en la Esperanta Movado ekzistas konsiderinda homa kaj kultura kapitalo, kiu jam de unu jarcento kaj ĉiam pli intense laboradas je la servo kaj por la bono de la socio. Estus do juste, ke la socio, per siaj institucioj, pagu tiujn servojn; sed se provizore, ankoraŭ ne la servantojn". "Nu, ni, uzantoj de Esperanto, devas ankaŭ kompreni, ke ni ne rajtus nin turni al la responsuloj de la komuna bono kaj de la publika mono, por peti de ili ian ĝeneralan kaj abstraktan apogon al niaj celoj. Tute alie, nia devo estas prezenti al ili bone strukturitajn projektojn, kun indiko pri celo, rimedoj bezonataj, kalendaro, buĝeto, ktp.; ankaŭ kun indiko pri jam ekzistantaj oficialaj kaj mecenataj programoj kaj planoj, en kiujn niaj projektoj povas esti akceptitaj (ni citu, ekzemple, la programojn LINGUA kaj ERASMUS de la Eŭropa Komunumo)".

"Ne estas tie ĉi la loko detali pri tiaj projektoj tra la tuta mondo (por ekzemplo, la Akademio Internacia de la Sciencoj en San Marino; la Internacia Universitato, per Esperanto nun planata en Beĵing, ktp.) Sed ja estas loko kaj oportuna momento por informi, ke nuntempe en Hispanio ni jam malvolvis projektojn pri televida kurso pri Esperanto kaj pri periodaj Internaciaj Preuniversitataj Somerkursoj en Esperanto. Ni havas tiujn planojn je dispono de niaj institucioj, kaj baldaŭ ni oficiale plu informos pri ili".

"Jen, do, du konkretaj planoj (televida kurso pri E., Internaciaj kursoj en E.), kiuj atendas la plenumiĝon cititan: la uzantaro de E. provizos la homan kaj kulturan kapitalon bezonatan, kaj niaj institucioj provizu la bezonatajn financajn kaj teknikajn rimedojn, ili ankaŭ kontrolu la tutan evoluon de la projektoj, ktp. Ni tion petas, kaj ni esperas ke ĉio venos al baldaŭa realiĝo".

Varma aplaŭdado premiis la paroladon de la Prezidanto. Samtempa tradukado por la Urbestro kaj resumo skribita por la ĵurnalistoj estis faritaj. Mallongaj paroladoj de la Urbestro kaj de la Prezidentino de OKK kompletigis la akton de la solena Inaŭguro. Poste, kaj tute neeksplikeble, venis longa vico de salutoj de reprezentantoj de Asocioj kaj Grupoj, kutimo jam forigita en antaŭaj kongresoj ĉar montriĝas teda, kaduka kaj neutila. Eble tio validas por interna aranĝo sed neniel por publika propagando.

Posttagmeze, ekskurso al Sabadell kun vizito al la Muzeo de la Instituto pri Paleontologio "D-ro M. Crusafont", kie oni povis vidi la plej riĉan kolekton da fosiliaj mamuloj ekzistantaj en nia lando; fakte ĝi estas unu el la plej gravaj en la tuta mondo kaj speciale rimarkindaj. Oni devas citi: skeleton de "myotagus balearicus" el kvaternaro, mandiblon de mastodonto el mioceno, kranio de rinocero miocena, ktp. La vizito estis ja interesal

De la Muzeo oni iris ĝis la monumento al D-ro Zamenhof, kie nia Prezidanto A. Alonso Núñez ricevis la ŝildon de la urbo Sabadell. Li respondis al tiu honoro per paroladeto emfazanta la simbolan signifon de la monumento, kiu per la figuro de Zamenhof reprezentas ĉiujn veteranajn kaj nuntempajn esperantistojn de Sabadell.

Ankoraŭ je la deka vespere okazis prelego kun lumbildoj, de S-ro Frank Buckley: "Sesdek jaroj da esperantista vivo", interesa kolekto de anekdotoj kaj viveroj de simpatia homo, kiu estis tre aplaŭdita.

Tria kongrestago. Ekskursoj

Tuttaga ekskurso al la monaĥejo de Poblet kaj al la Hispana Esperanto-Muzeo de Sant Pau d' Ordal. La unua, admirinda historia monumento, pri kiu ni jam komentis en pasinta numero de "Boletín". La Esperanto-Muzeo, vizitinda hejmo de ĉiu hispana esperantisto, inda loko por studi nian Movadon.

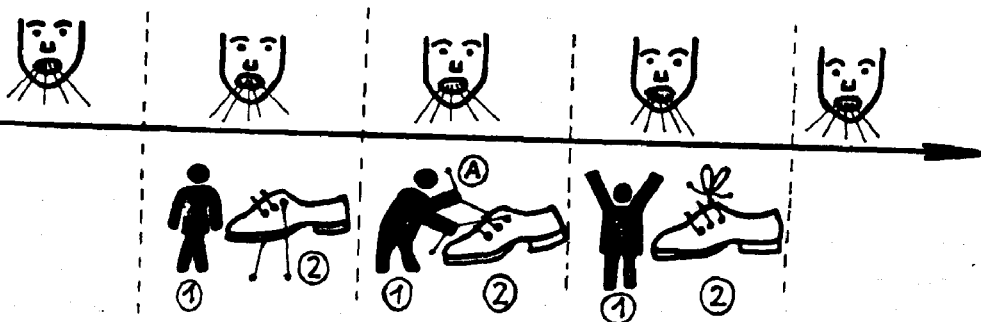
Post la vespermanĝo, je la deka nokte, gitara koncerto fare de Joan Ráfols, juna koncertisto jam pli ol promeso. La programo konsistis el pluraj pecoj, kies varieco prezentis la okazon al la koncertisto pruvi sian lertecon kiel virtuozo de la gitaro: en la "Variacioj pri temo de Händel", S-ro Rafols, laŭ la partituro, brodis la "ornamantojn" de la Variacioj kun evidenta majstreco. Tuj poste, en la "Kanto kaj danco" de Pipo kaj en ambaŭ verkoj de Villalobos, li anstataŭis la teknikon de la unua peco kaj sin lasis luli en la belsona kaj populara ĉarmo de ĉi tiuj komponistoj. La programo estis talente envicigita, ĉar post la ĉiam pitoreska Villalobos oni povis ĝui la kontraston en la muziko de Sors kaj precipe tiu de Yuquiro Yocoh, plenaj

de delikataj nuancoj elvokantaj orientajn resonojn. La "Hungara Fantazio" metis finan punkton al tiu bela koncerto, kiu lasis al ni agrablajn impreson pri la bezono plioftigi ĉi tiujn aranĝojn en venontaj kongresoj.

Gratulon al la eminenta artisto S-ro Ráfols! Gratulon al la organizantoj!

Kaj post la koncerto, S-ro Alonso Núñez, en la kadro de ASKH malvolvis interesan Seminarion pri "La Esperanta Konjugacio". Al ĝi nur venis unu disertaĵo. Ĝia iom esotera titolo estas "Provo formaligi la semantikon de ĉiuj verbaj esprimoj rolantaj en la verko Fundamento de Esperanto, (FE)".

La redaktanto de tiu ĉi kroniko sugestis al la aŭtoro de la disertaĵo, ke li mem redaktu noton pri ĝi. Ĉar vera resumo estus tro longa, S-ro Alonso prezentas tie ĉi nuran skizon pri la maniero malvolvi unu el la temoj tie traktitaj. Jen ĝi:

La sago montras al la tempo-fluo. La kvin vizaĝoj montras al parolanto(j), en kvin sinsekvaj momentoj. Litero A montras al la ago "laĉi ŝuon" (t.e. al difinita manipulado de ŝu-ŝnuro fare de iu ajn). La numeroj 1 kaj 2 neniel montras al la dirita ago, sed ja nur al la agulo(homo) kaj al ricevulo de la ago (ŝuo).

Tial, parolante pri la ago A, la parolanto povas principe eldiri, laŭ la koncernaj cirkonstancoj, esprimojn kiel "la homo laĉas/laĉas/laĉis/laĉus/laĉadis/eklaĉu/ĝislaĉus...la ŝuon". Sed parolante pri la agulo(1), li principe povas eldiri "laĉota/laĉata/laĉite ŝuo".

T.e.: La participoj, propre, ne estas verboformoj pri la ago, sed adjektivoj pri la statoj, kiuj rilate la agon aperas ĉe la agulo kaj ĉe la ricevulo. (Cio ĉi ja estas fakto konforma al la lingva sento de ĉiuj homoj, kaj pri kiu parolas ĉiuj gramatikoj. Vidu tiucele la anglan, rusan kaj polan gramatikon de F.E., kiuj eksplicite parolas pri tio; vidu ankaŭ la tiean germanan gramatikon, en kiu Zamenhof klare distingas, per miksa-

do de germana kaj latina terminologioj, ke "faris" temas pri "pasinta tempo", sed "farita" pri "pasiva participo perfekta"; ankaŭ, ke ĉiuj kvin gramatikoj de F.E. diras, ke verboformoj ne varias laŭ nombroj, sed tamen la participoj ja havas la kontraston singularo/pluralo, kiel en "farita/faritaj", ankaŭ "faritan/faritajn", ktp.

Nu, kiuj estas la sekvoj semantikaj kaj formalaj de tiu baza fakto? Tiurilate, la disertaĵo elĉerpe ekspluatita la materialon de la "Ekzercaro de F.E." kun eventuala komparo al aliaj lingvoj, ktp.

Paralele al la participoj, kaj laŭ la sama strategio, la disertacio malvolvis kelkajn kvardek aliajn temojn.

La studemuloj pri ĉi tiuj temoj atentis unue, petis klarigojn poste, kaj debatis dum horoj kune kun la gvidanto de la Seminario S-ro Alonso mil kaj unu malsamajn aspektojn de la temo ĝis... la dua kaj duono matene!

Kvara kongrestago. Prelegoj. Kunsidoj

Sendube estis tiu ĉi la plej malfacila tago por la gekongresanoj, precipe pro la denseco de la programo. La kronikoverkanto konfesas sian nekapablon fidele rakontadi ĉion ĉar li ne povis ĉeesti samtempe du koincidantajn programerojn.

Jam frumatene, en la kutima HEF-estrarkunveno, partoprenis reprezentantoj de Portugala E-Asocio (PEA) por trakti kiaj vojoj de kunlaborado eblos inter HEF kaj PEA, inter kiuj oni tuŝis ĉefe la eblecon disponi portugalan paĝon en "Boletín", kaj ankaŭ kie okazos la postkongreso de Mérida en la jaro 1992. Tuj poste kunsidis la membroj de ILEI por pritrakti organizajn temojn kaj samtempe prezenti la modelon de Santiago de Compostela por enkonduki E-on en la t.n. Institutojn pri Lingvoj.

D-rino Lina Gabrielli disertaciis pri Leo Tolstoj. La temo, estas sufiĉe interesa por la historio de Esperanto, kvankam iom tikla. Laŭ la prelegantino, Tolstoj sciis preskaŭ nenion pri Esperanto, verŝajne estis lia Sekretario kiu sufiĉe kompetentis pri nia lingvo, kaj ĝuste estis tiu ĉi, kun kiu ŝi rilatis por ricevi la koncernan permeson pri traduko kaj eldono de verko de la rusa aŭtoro, same kiel pri aliaj diversaj temoj, tamen, Tolstoj, firme favoris E-on ekde la unua tempo de la apero de nia lingvo..

Bona prelego, atente aŭskultata de la ĉeestantaro.

En la kadro de sama ASKH prelegis ankaŭ samideano Luis Gilpérez pri "Speleologio, la scienco pri esplorado de kavernoj". La juna speleologo Gilpérez, difinis la fundamentojn de tiu scienco sufiĉe lerte, same

kiel la praktikan uzadon de tiuj esploroj, kiun li kvalifikis kiel pasian sciencan sporton. Li, detale, priskribis la elementojn necesajn por praktiki ĝin: kompason por orientiĝo en galerioj kaj deklivoj, mezurbendon por kalkuli la distancojn, bonan lumigilon, kompleksan ekipaĵon konsistantan el adekvataj vestoj, ŝnuroj, enfendiloj, eskaloj, "karabinoj" kaj cent aliaj instrumentoj kongruaj kun la celo de la esplorado, kompreneble kun la necesa komplemento de grandaj scioj pri topografio, geologio, fiziko, ktp.

La efektiva danĝero en la praktikado de tiu scienca sporto, la beleco trovebla en multaj kavernoj, kaj la allogo pri eblaj sciencaj eltrovoj, donas al la praktikantoj speleologiaj motivojn pli ol sufiĉajn por trovi en tiu riska aktivado la emociojn de unu el la plej belaj sportoj...

Ankaŭ en la kadro de ASKH dum tiu mateno, alia interesa prelego okazis fare de nia portugala samideano Antonio Almeida, helpe de diapozitivaj, pri la temo "La etruska arto".

La disertanto eksplikis sian kriterion pri la plej gravaj karakterizoj de tiu arto, laŭ li, sen ia ajn rilato kun la helena, kvankam ordinare oni opinias, ke la tuta romia arto devenas el la greka.

La etruska popolo -diris S-ro Almeida- loĝis en la itala duoninsulo kaj ĝia kulturo floris antaŭ la fondiĝo de la Romia Imperio, do oni povas aserti ke la etruska arto estis ja aŭtoktona. La menciita arto manifestiĝas speciale grava kaj interesa en la juveloj kaj eburaĵoj trovitaj en luksaj tomboj, ankaŭ rangas kiel tre bonaj la statuoj kaj muraj pentraĵoj esprimantaj bildojn pri ilia ĉiutaga vivo.

Nia portugala samideano estis varme aplaŭdita!

Ankoraŭ en la kadro de ASKH (Artaj Sciencaj kaj Kulturaj Horoj) s-ano Aŭgusto Casquero skizis sian ellaboratan doktoriĝan tezon pri pedagogio en rilato al Esperanto. La laboro celas pruvi la propedeŭtikan valoron de E. kiel vehiklo de faciligo de la lernado de dua lingvo. Cion oni klopodas pruvi per la jena eksperimento: oni disponas du grupojn da gelernantoj de GBE, al la unua el kiuj oni instruas dum du jaroj la anglan lingvon, kaj al la dua grupo Esperanton dum la unua jaro kaj la anglan dum la dua, esperante atingi ambaŭ grupoj la saman nivelon pri la angla je la fino de la eksperimenta periodo, kun la rezulto ke la dua grupo lernis du lingvojn, dum la unua nur unu.

Aldone oni konstatas, dum la instruado de Esperanto al la koncerna grupo da gelernantoj, kiel ili entuziasme reagas pro ĝia facileco kaj

la praktikaj valoroj, kiuj ili trovas en ĝi kaj la ebleco sin esprimi en fremda lingvo preskaŭ de la unua momento kaj povi korespondi mondscale.

Vere interesa estis ja la prelego de s-ano Casquerol

Kaj fine, por kompletigi la matenon, parolis S-ro Alonso Núñez rilate la projekton pri "Internaciaj Preuniversitataj Somerkursoj en Esperanto, kaj indikis, ke ĉiu kongresano jam ricevis ekzempleron n° 1 de la Informilo pri la projekto. (La ceteraj membroj de HEF ankaŭ ĝin ricevos kun la bulteno). Tiu Informilo estas dissendita al ĉiuj asocioj cititaj en ĝi, kaj al ĉiuj plej gravaj pres-agentoj, ĵurnaloj, radio kaj televid-stacioj, ankaŭ al multaj instancoj edukaj, politikaj, mecenataj, k.s. en Hispanio. HEF-estraro esperas, ke ĉiuj niaj anoj kaj legantoj bonvolos atente trastudi la Informilon, tiel ke ĉiuj siavice fariĝu kompetentaj informantoj al konatoj, institucioj, gravuloj, ktp. en plej diversaj landoj. Kvankam por la "Projekto" ĉia financa helpo estos ja tre bonvena, oni bone atentu, ke ĝi baziĝas sur teknika laborado kaj kunlaborado de la uzantoj de Esperanto, tamen tute ne sur mono venanta el tiuj uzantoj mem, sed venanta el la socio, laŭ jena tre grava principo: "ni estas servantoj al la socio, tial, la socio pere de siaj institucioj pagu mem la servojn, eĉ se provizore ankoraŭ ne la servantojn".

Ĉiu leganto estas insiste petata mem elpensi la manieron, laŭ kiu li/ŝi sin turnu al mecenatoj, instancoj kaj personoj, kiuj povos iel helpi la "Projekton". HEF-estraro opinias, ke estas tre grave ke en la oficiala adreso de la "Projekto", ni ricevu la leterojn pri kiuj aludas la punkto de la Informilo. Nur post ricevo de adekvata kvanto da leteroj ni povos nin turni al niaj oficialaj instancoj kun peto pri plia, pli grava kaj riĉa helpo kaj instituciigo..

Ni povas jam ĝoje anonci, ke la unua studkajero eldonota por la Kursoj estas tiu kun la teksto de la prelego pri Garcia Lorca farita de Miguel Fernández en la kadro de ASKH de la kongreso de Sant Cugat.

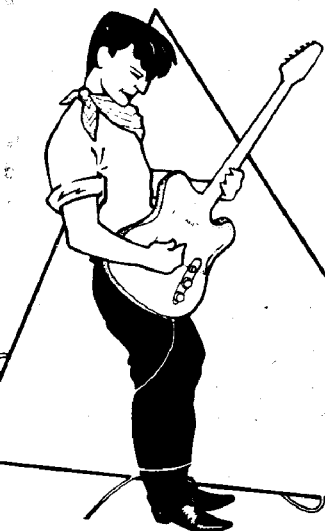
Kaj kun tiuj klarigoj de S-ro Alonso finiĝis la longega mateno.

Posttagmeze Eksterordinara Generala Kunsido de HEF por trastudo kaj eventuala aprobo de modifoj en la statuto. Estis aprobitaj laŭ la nova redakto prezentita la artikoloj: 1, 2, 3, 7, 10, 20, 24, 25, 27, 29, 31 kaj du novaj, kies tekstoj aperas en "Boletín" n° 296, Majo-Junio 1990*. Pri la neaprobitaj artikoloj, oni komisiis la estraron pristudi ilin detale por posta redakto kaj eventuala aprobo.

Post mallonga paŭzo okazis la Generala kunveno de HEF. Post legado kaj aprobo de la akto de la antaŭa kongreso en Bilbao, kaj de la ĝenerala kaj financa raportoj, oni traktis la ceterajn punktojn de

la tagordo. Estas menciinde, ke la responsuloj de "Libro-Servo" kaj "Boletín" legis siajn respektivajn raportojn el kiuj ni povas eltiri kiel plej gravajn konkludojn: pri la unua sub la respondeco de Luis Hernández, la pozitivan saldon de la Servo; kaj pri la dua, t.e. "Boletín", ĉefredaktata de Antonio Marco, la malaltigon de ĝia kosto (pli-malpli je la duono) la restarigon de la dumonata periodeco kaj la konstaton de certa plibonigo en la aspekto kaj enhavo de nia organo. Ambaŭ estis varme aplaŭdataj.

Oni devas substreki, ke ne aperis kandidatiĝo por la venontjara kongresurbo, sed certiĝis tiu de Mérida por la jaro 1992^a (kun eventuala postkongreso en Lisbono). La Prezidanto proponis muntadon de serioza ambicia buĝeto kaj konstatis la neceson disponi estraranon kompetentan pri kontado, kiu kun la aprobo de la kontorevizoroj ellaboros ĉiujare kompletan bilancon. Rilate la Universalan Kongreson en la proksima 1993^a en Valencio, Augusto Casquero informis pri la preparlaboroj kaj la pozitivaj demarŝoj ĝis nun faritaj de la valencianoj, same kiel pri la malavaraj helpoj ricevataj. Bremsas la laboron la fakto, ke UEA ankoraŭ ne liveris oficialan respondon, eĉ se temus pri nur provizora aŭ principa akcepto; ŝajne tiu letero ne venos ĝis 1991^a, kio kaŭzis proteston nian: ni ja estas plene konsciaj ke du jaroj estas ne sufiĉa tempo por adekvate prepari la kongreson. La Prezidanto informis, ke la dosiero pri publika utileco de HEF, jam fakte elfarita, ni tuj ĝin prezentos al la registaro pere de samideano Juan Carlos Ruiz. Kaj en tiu punkto finiĝis la ordinara kunveno de HEF.

Post la vespermanĝo, en la granda salono okazis popmuzika koncerto fare de hispana samideano, kiu profesie ludas muzikon kaj kantas en Esperanto. Eduardo Vargas, malagano, kiun oni jam konas en niaj medioj per la kromnomo "SOLO". Li faras specialan muzikon, kiun oni ne povas difini, ĉar en ĝi miksiĝas elementoj de la folkloro de pluraj kulturoj kun tiuj de la nuntempa moderna muziko. La rezulto estas alloga, precipe por junaj homoj, kiuj interalie ŝatis lian magian prezentadon. Fervore oni aplaŭdis lin. Por fermi la tagon kaj plonĝi en la sekvan, oni improvizis junularan feston en la arbaro kiu impone ĉirkaŭas la Centron "Borja". Menciindas ankaŭ la fakton, ke tie rajtis kampadi ĉiuj kiuj deziris, kaj tiel ĝui la naturon...

Kvina kongrestago. Bela prelego

Je la deka matene katolika meso celebrita en Esperanto de pastro Casanoves, kiu ankaŭ bele predikis pri la semisto, el kiu ni citos ĉi-sube kelkajn paragrafojn kiuj klare montrantas ion kion ni jam scias: la talenton de nia samideano. Li evidentigis certan analogion inter la semisto de la Evangelio kaj la laboro de la esperantistoj, kaj citis jenajn evangeliajn frazojn: "la semo estas ja principe efika, ĝi estas egalkvalita. Sed ne estas egala la grundo sur kiun ĝi falas -apud vojo, sur

ŝtonplena loko, inter dornoj, sur bona tero- kaj, sekve, malgraŭ la sama povo de la semo, por ekĝermi kaj kreski kaj flori kaj frukti, nur tiuj kiuj falas sur la bonan teron sukcesas. Krom tio, la kamparano devas senlace labori dum la tuta tago por pretigi kaj plibonigi la grundon per grasumo, li devas ĝustatempe akvumi, priŝprucigi, ktp.". Tute same okazas al la esperantistoj. Ni ĉiuj konas la famajn versojn de "La Vojo" de Zamenhof: "Ni semas kaj semas, neniam laciĝas/ Pri l'tempoj estontaj pensante/ Cent semoj perdiĝas, mil semoj perdiĝas/ Ni semas kaj semas konstante..."

Kiom da kursoj, artikoloj, prelegoj, intervjuoj, forumoj, radio kaj televid-elsendoj! Kiom da afiŝoj kaj flugfolioj!. Jes, cent semoj perdiĝas, mil semoj perdiĝas, milionoj perdiĝas! kaj tamen "ni semas kaj semas, neniam laciĝas", ĉar ni estas konvinkitaj pri la povo de la semo, pri la valoro kaj taŭgeco kaj eĉ nepre bezono de Esperanto en la nuna epoko, kiam la Eŭropa kaj tutmonda lingvo-problemo ne nur ne solviĝas, sed pli kaj pli akriĝas, ĉar unuopaj popoloj fariĝas pli kaj pli konsciaj pri sia identeco kaj pri la egalrajteco de siaj lingvo kaj kulturo. Tial, kaj malgraŭ la ne ĉiam kuraĝigaj rezultoj videblaj, "ni semas kaj semas konstante"...

Post tiu bela komparo inter la Evangelia semisto kaj la esperantistoj kiel konstantaj semantoj de la propraj ideoj, pastro Casanoves komentis interesan artikolon de la ĉefepiskopo de Barcelono, publikigita en la dimanĉa bulteno "Full Dominical" sub la titolo "Kredantoj kaj esperantoj". En tiu artikolo la ĉefepiskopo skribas interalie: "Ni, la filoj de Dio, estas homoj de espero. Ni ne estus homoj de kredo se ni ne esperus en la estonteco trans la surtera vivo. Al multaj katolikoj ne mankas la kredo je Dio...kio mankas al ili estas la espero. Multaj, antaŭ tiom da malfacilaĵoj kaj malĝojigaj travivaĵoj, diras sen espero: nu, bone. Al kio utilas tiom da klopodoj? Ne valoras la penon! Al tiuj senkuraĝuloj

ni memorigu, ke esti esperanto estas io ĝisfunde radikale kristana. Tiel skribis la episkopo.

Al tiuj esprimoj, la predikanto kuraĝis aldoni: "Se ĉiu kristano havas la devon esti esperanto, kion mi diru pri kristano kiu estas ankaŭ esperantisto? Certe li devas esti ne nur esperanto sed ankaŭ esperantiganto: li devas esti semanto de espero, doni esperon al la aliaj...

Kaj per tiu ĉi komento, P.Casanoves brile kompletigis la ideon pri la Evangelia semisto kaj la laboron de la esperantistoj. Niaj legantoj sendube bone komprenis, ke same kiel en la raporto de la ceteraj prelegoj de tiu ĉi kongreso, ni ne povas reprodukti la tutan predikon de P.Casanoves, ĉar por tio ni devus publikigi ne gazeton sed libron; tamen ni klopodis speguli la esencojn de tiuj prelegoj.

Samtempe okazis la meso kaj la oficialaj ekzamenoj de HEF-ILEI. Kaj apenaŭ sen paŭzo inter unu kaj alia programero okazis la tutlanda publika omaĝo al du elstaraj forpasintaj esperantistoj: Petro Nuez kaj R.Fernández Jurado. Spontane la kunsido fariĝis solena, tenera, grava, kiel decas pri omaĝatoj tre estimatej. Ĉe la prezida tablo sidis, kun la HEF-Prezidanto Alonso, gesamideanoj Trini Garcia, S.Aragay, V.Hernández Llusera kaj Jordi Carbonell. Kiel preleganto nia bona amiko Giordano Moya. La oracio de Giordano ne konsistis el la kutima retoriko kaj banalaj laŭdoj honore al la forpasintoj, tute ne!, li unue priskribis la motivojn kiuj allogis ilin ambaŭ entrepreni taskon tute altruisman, bonfaran, idealisman. Efektive, tiuj kiuj laboras nur por propra profito ne troviĝas en niaj vicoj, nur troviĝas tiuj kiuj sin donacas parte aŭ tute; kaj tuj Giordano profilis la figuron de vera esperantisto: idealisto, celanta disvastigi la ideon pri interkompreniĝo de homoj kaj popoloj, kun la fervoro de nova donkifoto. Kaj metis kiel modelon, ne nur tiujn du homojn en tiu momento omaĝatajn, t.e. P.Nuez kaj Fernández Jurado sed ankaŭ alian paron nepre menciindajn: Ramón Molera kaj Lluís Mimó, kvar gravulojn de la kataluna E-Movado forpasintajn en plena matureco, kiam tiom multe oni esperis de ilia kapablo kaj klopodoj...

Difinite la trajtojn de ideala esperantisto, la disertanto parolis pri la viveroj de ambaŭ omaĝatoj: Petro Nuez, forpasinta en 1984* kiam apenaŭ estis 56-jara, estis librotenisto kaj havis grandan intelektan malkvietecon. Kiam li mem volis inventi internacian lingvon en 1956*, li legis anoncon pri Esperanto. Tuj li fariĝis esperantisto, kio ebligis al li instrui la Lingvon. Li kutime gvidis tiom da kursoj kiom da tagoj havas unu semajno: en la Kooperativo de Manteksistoj, Barcelona Esperanto-Centro, Amikoj de UNESKO, Anarkista Grupo, Katolika Centro, Vegetarana Societo, ktp. Paralele, li ankaŭ prelegis kaj kunlaboris en multenombraj esperantistaj aktivaĵoj. Al Petro oni ŝuldas la eldonon de la poŝta Vorta-

ro Sopena, ĉar li instigis la esperantistan scienciston Paluzie pretigi tiun Vortaron, kies redakton li ankaŭ helpis. Petro estas ankaŭ aŭtoro de la lernolibro "Curso Elemental de Esperanto" plurfoje reeldonita. Ni povus plenigi multajn paĝojn se ni devus menciĝi liajn plej elstarajn meritojn; ni substreku nur, ke li estis homo nefermita, komprenema, tolerema kun ĉies opinioj, honesta homo...

Pri Fernández Jurado, la preleganto citis liajn plej gravajn viverojn: li naskiĝis en Almeria kaj venis kun sia familio en Barcelonon kiam apenaŭ li estis kvinjara infano kaj la ekonomiaj rimedoj de lia familio estis pli ol modestaj. Li studis en ordinara ŝtata lernejo kaj, nur dekdujara, jam laboris kiel dungito en meblofabriko, kie li lernis sian profesion. Spirite malkvieta li multe legadis, kaj fariĝis esperantisto en la Kooperativo de Manteksistoj. La 19an de Julio 1936a li troviĝis en Barcelono kaj batalis kontraŭ la ribelantaj militistoj. Poste, li batalis en la frontoj de Huesca kaj Teruel ĝis li atingis la rangon de majoro.

Grave vundite dum batalo li estis kaptita de la trupoj de Franco suferante la teruran kalvarion de longa restado en prizono "Modelo" de Barcelono: malsata, tute lama kaj atendanta angore la momenton esti mortpafita, ĉar tio okazis tie ĉiutage. En tiu prizono li konatiĝis kun Delfi Dalmau, poligloto, esperantisto kaj akademiano, kio ebligis al li perfektigi sian Esperantoscion kaj bone lerni la katalunan. Ellasite li migris Cilion kie li loĝis 17-jarojn kaj kie li ankaŭ instruis Esperanton, sed li sopiris al Katalunio kaj fine revenis en Barcelonon.

Fernández Jurado estis aktivulo de la kataluna Socialista Partio, konsilanto pri Kulturo de la urbestro de Castelldefels, fondinto kaj instruanto de la Esperanto-Grupo de la menciita urbo, diplomita instruisto de la kataluna lingvo, gvidanto de urbestroj kaj fine li estis elektita deputito en la Kataluna Parlamento: preskaŭ mortanta li ĉeestis la inaŭguron de tiu Parlamento. Multaj gravaj politikistoj katalunaj, kun multaj amikoj liaj omaĝe akompanis lin, la idealiston, ĝis lia lasta restadejo.

La emocia omaĝo finiĝis per prezento de bukadoj al la familianoj de ambaŭ elstaraj esperantistoj. HEF plenumis per tiu ĉi aranĝo, devon neprokrasteban, kaj oni devas konfesi, ke la marko: Katalunio kaj la 50a Hispana Jubilea E-Kongreso estis la adekvataj.

Laŭ la programo estis tuj prezentitaj la tri lastaj eldonitaj libroj. La verkoj estas:

"Metodo de Esperanto, Bilbao", kies aŭtoro, Julio Juanes Sainz, prezentis ĝin indikante ĝian karakteron frazmetodan. Pro modesteco, la libro, ne surportas la nomon de la aŭtoro, kaŝita sub la pseŭdonimo "Bilbao" sed konate estas, ke per ĝi oni gvidis multenombrajn kursojn.

La dua libro prezentita estas: "Kompleta Lernolibro de Regula Esperanto -Komplementa volumo-" de Ludoviko Mimó, eldonita de Esperanto-Centro Paderborno kaj prezentita de V.Hernández Llusera.

Fine, Salvador Aragay, prezentis kiel eldonisto la verkon "Esperanto en Prospektivo", kies aŭtoro, Giordano Moya, mem legis diversajn komentariojn pri ĝi faritajn de elstaraj esperantistoj.

Preskaŭ samtempe, en alia salono oni kunvenis gvidate de s-ano A.Casquero por spekti belegan kasedon pri Valencio, urbo gastigonta la universalan kongreson, kaj aŭdi de li kelkajn prikonsiderojn.

F. García Lorca

De la 13a ĝis la 14a kaj en la kadro de ASKH okazis la unua parto de emociplena kaj belega prelego: per neofta kaj sentoplenta vervo, samideano Miguel Fernández Martín regalis nin per unuhora poezia elmontro pri la temo "Sur la spuroj de Garcia Lorca". Malfacile oni povis aŭdi iam antaŭe pli belan kaj kompletan disertacion. La emocio kaj admiro estis komuna en la koro de la ĉeestantoj.

De la 17a ĝis la 18a h., dua parto de sama prelego pri Lorca. Denove vibrigis nin s-ano Fernández kantante sorĉajn andaluziajn koplojn ĝuste tiel kiel konceptis Garcia Lorca, aŭ recitante la plej famajn poemojn de Federiko, aŭ dokte pri-skribante viverojn de la mita poeto: nia samideano parolis al ni pri la amikaj rilatoj de Lorca kun tiu elstara intelektulo de la 2a hispana respubliko Fernando de los Rios, katedra profesoro de la poeto en la universitato de Granada, kaj pri Manuel de Falla, lia muzika profesoro, kaj pri tiuj liaj amikoj en la Restadejo de Studentoj en Madrido: Dali, Buñuel, Prados, ktp. Poste, la kompetenta disertanto parolis pri la teatro de Lorca, talente kiel tradukinto de du el la plej gravaj teatroverkoj de Federiko, ...kaj kantis, kaj recitis plu ĝis larmoj ŝprucis pro emocio, de multaj ĉeestantoj, kies manoj brulis pro entuziasma kaj fervora aplaŭdado. Neniam antaŭe oni aŭdis ion similan en Esperantujo pri estetikaj ideoj!!! Tute neforgesebla prelego!

Post mallonga paŭzo okazis la fermo de la kongreso. Unue, oni disdonis diplomojn al la sukcesintaj ekzamenitoj laŭ jenaj gradoj:

Elementa lingvo-scio: Pili Ferrer, José V. Ferrer, Lorenzo López, Jesus Marco, Zaida Mellado, Marcelino Mora Vilaltella kaj Manuel Parra.

Meza lingvo-scio: Alberto Bermell, Julio Tarin kaj R.M. Palao Pons.

Supera lingvo-scio: Antonio Miguel Sánchez Pérez.

Esperanta Instruisto: Aurelio Solis Pi.

Oni liveris ankaŭ la premion Klara Silbernik al la edzino de de samideano E. Piquero, sinjorino Matilde de la Fuente, de Zaragozo.

Simpla paroladeto de la HEF-Prezidanto fermis oficiale la 50an Jubilean Esperanto-Kongreson post aprobo de jena

REZOLUCIO: La 50a Hispana E-kongreso nun okazanta en Sant Cugat del Vallés kun partopreno de 210 gekongresanoj el 14 landoj, oficiale kaj unuanime aprobas jenajn tri punktojn:

a) Dankas la honorigan apogon kaj malavaran subtenon, kiujn ĝi trovis en ĉiuj diversaj institucioj de Katalunio, sinteno kiu plene respondas al la historio de Esperantismo en Katalunio.

b) Dankas la ampleksan atenton, kiun nia kongreso ricevis de la sociaj informrimedoj. Tute speciale dankas la tiurilatan katalunlingvan informon elsenditan de TVE-1, ĉar ĝi estas teknike elstara, kaj laŭ enhavo rigore objektiva.

c) Aprobas jenan deklaron kaj agadprincipon: la uzantaro de Esperanto enhavas homan kaj kulturan kapitalon, kiu jam de antaŭ unu jarcento laboras je la servo kaj por la bono de la socio. Ni tial opinias justa, ke per siaj institucioj la socio pagu mem la servadon, sed se provizore ankoraŭ ne la servantojn. En tiu kadro, la Kongreso petas kiel eble plej ĝeneralan institucion apogon (ankaŭ kontrolon) por tiuj konkretaj planoj, kiujn Hispana Esperanto-Federacio nun malvolvas, kaj inter kiuj elstaras la muntado de Televida kurso pri Esperanto kaj la organizado de periodaj Internaciaj Preuniversitataj Somerkursoj en Esperanto.

Post la vespermanĝo, je la deka nokte, okazis tre interesa koncerto de "Bel-kanto" de la bulgara sopranulino M. Ludmila Kotzeva, majstre piane akompanata de Joan Manau. Nia bela sopranulino kantis kun granda emocio "Ho mia kor'", teksto de Zamenhof. Poste, en Zueignung" de R. Strauss, fraŭlino Kotzeva montris ke ne vane ŝi estas solistino de

Ĉambro-muzika ensemblo, ĉar majstre ŝi sekvis la partituron kaj talente vibrigis la malaltajn tonojn. La populara "Kalinka" donis okazon al la publiko ĝoje akompani laŭritme la kantistinon. "Caro nome" de Verdi kaj "O sole mio" de E. di Capua, kantataj kun vibranta stilo de bona soprana voĉo montris la eblecojn de nia kantistino. La programero pri kiu ŝi faris veran rekreon, laŭ mia opinio, estis "Akvo de la printempo" de S. Rachmaninov. Kompreneble, la ĉeestantaro prave entuziasme aplaŭdis la belan kantistinon, kiu, verŝajne, preparas turneon, probable inkludante hispanajn urbojn.

Permesu al mi ankoraŭ, karaj legantoj, ion diri pri la pianisto Joan Manau: mi aŭdis lian pianludadon antaŭ kelkaj jaroj kaj mi opiniis tiam, ke ni estis antaŭ promesplena junulo; hodiaŭ oni povas certigi senhezite, ke la juna Manau estas tre bona pianisto...

Post ripoza paŭzo, la kongresanaro ankoraŭ plaĉe aŭskultis en tiu nokto, korusajn kantojn kaj "habaneroj"-n. Aplauĉoj al tiuj kanzonoj kaj artistoj tute ne mankis.

Dum pluraj tagoj, oficisto de la Poŝto deĵoris en la Kongresejo de Sant Cugat uzante ĉi-tiun bele desegnititan poŝtstampilon.

Sesa kaj lasta. Vizito al Barcelono

Kiam la kongreso fakte estis jam finita, dum la mateno de lundo, oni vizitis per aŭtobusoj de la Urbeŝtraro de Barcelono, la konstruaĵojn de la Olimpikaj Ludoj, granda parto el ili ankoraŭ ne finitaj.

Belega la palaco de Sant Jordi, tre moderne konceptita por praktiki sportojn. Admirinda la olimpika luma cirklo, kies efektoj dumnokte, sendube plezurigos la vizitantojn!

...Kaj ĝis la venonta kongreso!

La Redakcio.

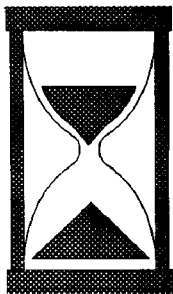
Administra angulo

Ni atentigas niajn legantojn, ke estonte ĉiuj mensendoj oni devos nepre sendi al nova Kasisto de HEF S-ro José Mª Bernabeu Franco, kies adreso aperas en la 1^a paĝo de ĉi bulteno.

Ni kvitancas hodiaŭ du mensendojn: De S.M.P.M. . . . 25.000-Ptoj

De Sabino Pelegrin, (Egea) 1.600-

PROFITU POR ESPERANTO!

Lastatempe ĉiuj enlandaj jurnalaj informis pri la nova projekto pri reformo de la konata Imposto pri la Rentoj de Fizikaj Personoj (I.R.P.F.), konata vulgare kiel «la declaración». Laŭ la nuna teksto, sendita de la registaro al la Parlamento por ĝia pritrakto, la menciita projekto enhavas diversajn modifojn vaste raportitaj, sed por la hispana esperanto-movado nur unu el tiuj estas interesa: rabati 10% el donacoj efektivigitaj al «Fundaciones reconocidas».

Ja tiu ebleco ekzistis iam antaŭe, kvankam dum la lastaj jaroj malaperis el la pritraktita imposto. Cetere, la esperantistaro, bedaŭrinde, neniam profitis tiun eblecon.

Ni, la hispana esperanto-movado, havas juran instancon kiu plenumas tiajn postulojn, t.e. «Fundación Esperanto». Ĝi estas akceptita kiel fondaĵo «benéfico-docente» kaj pro tio ĝi apartenas al tiuj fondaĵoj kontrolataj kaj regulataj de la Ministerio pri Edukado. Tio ja malfaciligas subvencipetojn de Ministerio pri

Kulturo, kiu zorgas kaj helpas kulturajn fondaĵojn.

Ĉar, tamen, tiu estas provizora teksto, kiu devas travivi la kutimajn parlamentajn diskutojn kaj modifojn, ni devos atendi ĝis la apero de la definitiva teksto de la citita Imposto pri la Rentoj de Fizikaj Personoj por konstati ĉu tiu ebleco estas efektiva. Tiam, ne forgesu ke el ĉiu 100 pesetoj donacitaj de vi al «Fundación Esperanto» vi ricevos repagon de 10 pesetoj el la ŝtato pere de via imposta deklaro, kio fakte signifas ke vi donacas 90 pesetojn dum la ŝtato kontribuas per aliaj 10 pesetoj. Jen facila formo eltiri monon el la ŝtato.

La projekto ankaŭ mencias la «asociaciones de interés público» kaj tio ja rilatas al Hispana Esperanto-Federacio mem. De jaroj oni klopodas pretigi dosieron por atingi tian agnoskon. Do, nun oni devus rapidigi la bezonatajn laborojn kaj demar ŝojn, ĉar el tio povus veni certan profiton por nia Federacio.

Ne forgesu tion kaj helpu la movadon!

JUAN AZCUENAGA
MIGUEL GUTIERREZ

Viglas la movado

Ekstremaduro.- Mª Rafaela Urueña, katedra profesorino pri Internacia Juro en la Universitato de Valladolid, prelegis pri Esperanto en lingvo-lernejo de Cáceres kaj en la Kulturdomo de Badajoz. En ambaŭ urboj tre favore impresis la argumentojn de D-rino Urueña, kies precipa celo estas helpi la esperantistan agadon de niaj kolegoj s-anoj Cabezas kaj J.Gonzalez en ambaŭ urboj, kies kursoj plene sukcesas.

Asturio.- La O.K.K. de la 3a Asturia kongreso de Esperanto jam anoncis la interesan programon de tiu evento okazonta en Gijón de la 12a ĝis la 14a Oktobro 1990, el kiu indas elstarigi la prelegon de la brila hispana poeto Miguel Fernández kaj la asembleon de la Esperantaj Grupoj de la Kantabra Marbordo.

Gvidrezolucio

Havano.- La 75a Universala Kongreso de Esperanto kunveninte en Havano (Kubo) de la 14a ĝis la 21a de Julio 1990 kun 1614 partoprenantoj el 54 landoj, kaj traktinte la temon "Esperanto, evoluo, kultura diverseco"

konstatas

ke la kultura diverseco estas grava parto de la homa heredaĵo kaj ke la morto de lingvoj kaj kulturoj estas signifa perdo por la homaro;

ke same kiel pri la kvalito de la biosfero, ni respondecas pri la heredigo de tiu kultura diverseco al postaj generacioj; ke el lingvoj kaj kulturoj konstante evoluas: minoritatoj aperas kaj malaperas dum la monda socia kaj ekonomia situacio ŝanĝiĝas;

ke, aliflanke, simpla ignoro de la rajtoj de minoritatoj kaj koncentriĝo je plibonigo de materiaj vivkondiĉoj endanĝerigas la liberecon de unuopaj popoloj evolui laŭ propra maniero;

ke sekve necesas krei strukturojn por efike administri diversecon en mondo kie la moderna vivo emas kondiĉi al ĉiam pli da unueco;

bonvenigas

la iniciaton de UNESKO lanĉi la Jardekon de Kultura Evolu-
igo kaj notas, ke la Kongresa Temo estis rekte ligita
al tiu jardeko;

atentigas

pri la valoro de Esperanto kiel ponto inter la lingvoj
kaj kulturoj kaj medio por interŝanĝoj;

alvokas UNESKON

ke ĝi pli aktive utiligu Esperanton kiel rimedon de kultu-
ra interŝanĝo;

rekomendas

* al la diversaj Esperanto-organizaĵoj ke ili partoprenu
en la Jardeko kaj konsekvence atentu en la agado la ligojn
inter la Internacia Lingvo kaj kultura diverseco.

REZULTO DE LA BELARTAJ KONKURSOJ UEA-1990.-

Kun plezuro ni legis la rezultojn de la Belartaj
* Konkursoj UEA-1990, kiuj registras unu el la sukcesoj
plej okulfrapaj de esperantista junulo, nome Georgo Kamaĉo.

Efektive, nia madrida samideano gajnis la duan
kaj trian premiojn pri Poezio de la Belartaj Konkursoj
UEA-90. Ankaŭ la unuan, duan kaj trian premiojn pri Prozo
de sama konkurso. Kaj, anokoraŭ honoran mencion pri Eseo.

Li sola preskaŭ monopoligis ĉiujn premiojn de
la menciitaj Konkursoj de UEA. Ni, la hispanaj esperantis-
toj, kiuj bone konas la talenton de samideano Kamaĉo,
jam atendis tiun sukceson, sed ne pro tio ni ĝojis malpli,
ĉar tio signifas la publikan agnoskon, en kaj ekster
nia lando, de la meritoj de nia juna kolego.

La Redakcio de "Boletín" gratulas nian samideanon
Georgo Kamaĉo pro lia sukceso kaj multe esperas jam de
nun, kaj ankaŭ estonte, pri liaj kapablo kaj beletra
sciado.

Gratulon, amiko Georgo!

La Redakcio.

GAZALO PRI LA OBSKURA MORTO.

Deziras mi tradormi la sonĝon de la pomoj,
foriĝi al la granda tumulto de l' tombejoj.
Deziras mi tradormi la sonĝon de l' infano
volinta en marmezo fortranĉi sian koron.

Neniam plu ripetu, ke sangon ne ellasas la mortintoj;
ke la putrintaj buŝoj ne ĉesas peti akvon.
Nenion sciu mi pri l' martirigoj far la herboj
nek pri la luno kun buŝo de serpento,
kiu laboras antaŭ la tagiĝo.

Mi volas dormi iom,
minuton aŭ jarcenton;
sed ĉiuj sciu ja, ke mi ne mortis;
ke kuŝas ora stalo mialipe;
ke estas mi la eta amik' de Uest-vento;
ke estas mi la ega ombro de miaj larmoj.

Min kovru per vualo ĉe aŭroro
sur min ĵetonta plenmanojn da formikoj,
en akvo dura trempu miajn ŝuojn,
ke glitu la pinĉilo de la aŭror-skorpiono.

Ĉar volas mi tradormi la sonĝon de la pomoj
por lerni ploron pretan purigi min de tero;
ĉar volas vivi mi ĉe la infan' obskura
volinta en marmezo fortranĉi sian koron.

Federiko García Lorka

(El la kolekto "Divan' de Tamarit'")

Trad. de Miguel Fernández Martín

Esperantisto: La Libro-Servo de HEF celas peri al siaj membroj ĉiujn
titolojn, kiuj nuntempe estas akireblaj en aŭ pri Esperanto.

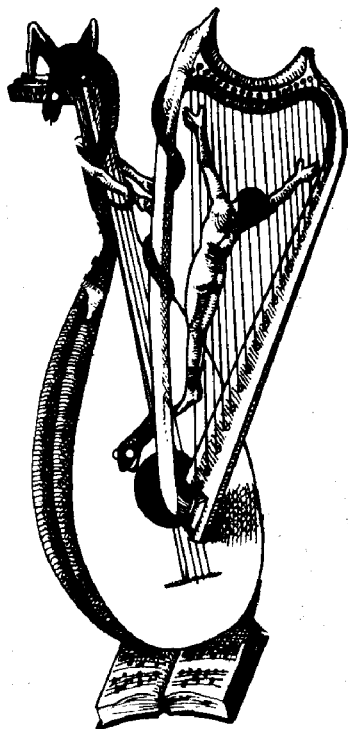
Verkisto, prireligia politikulo, filologo kaj poeto hebrea-hispana naskiĝinta en Mérida en la jaro 993 kaj edukita en Kordova, kie li estis disĉiplo de la talmudisto Mosé ibn Hanok kaj de la filologo Hayyúy.

Post la falo de la Kordova Kalifejo (1013) li translokiĝis al Malago, kie li oficis kiel Sekretario de la veziro Ibn Arif. Oni perdis grandparte de lia verkaro pri talmudaj studoj kaj pri filologio, tamen oni konservas multajn el liaj poemoj publikigitaj en 1933 en la libro "Diván" enhavanta 1742 poemojn redaktitajn en la hebrea, kun rimarkinda influo de la araba poetiko, same en la versformo (kasido)* kiel en la temaro strikte araba. Jen unu el liaj poemoj:

PRINTEMPO.-

*Jam venis gaja printempo
forigante krudan vintron;
jam venis al nia tero
kun la blanka vostopinto
la turto, de raŭka kvero,
kies kant' sur arbotigo
imitas duan turt' eĥon
po mallongaj intermitoj...*

*Kiuj scias pri amecoj,
haste tondu la liliojn
odorantajn al flarsenso
kiel disĵetita mirho
aromanta la foreston
de veraj bonaj amikoj
mankantaj al fideleco,
kiel vir' al amatino.*

Laŭ konstatas Mosé ibn Ezra, oni povas certigi, ke li estis aŭtoro de almenaŭ tri poeziaj verkoj: "Nova Salterio", "Novaj proverboj" kaj "Nova Eclesiastes", kun temoj tiel variaj kiel pri amikeco, vino, elegioj, kantoj, kaj eĉ politikaj kaj militistaj poemoj.

Tiu ĉi eminenta poeto forpasis en la jaro 1056.

Antonio Marco Botella

(*) Kasido: (El la araba "qasida") klasika poezia formo el la antikva araba poetiko, konsistanta el 30 ĝis 150 versoj, kies lastaj hemistikoj havis saman rimon. Kutime, ĝi estis dividita en tri partoj: priama prologo, priskribo de vojaĝo tra la dezerto kaj fina panegiro pri la persono al kies omaĝo oni dediĉis la poemon.

